

Hy vọng bài tổng hợp dưới đây của chúng tôi sẽ là nguồn thông tin hữu ích hỗ trợ bạn khi so sánh cuộc cách mạng tháng 2 và tháng 10 Nga để có bài làm tốt nhất. Mời bạn theo dõi!

Cách mạng tháng Hai Nga

Cách mạng tháng Hai được biết tới trong nền sử học Xô viết như là Cách mạng tư sản tháng Hai (February Bourgeois Democratic Revolution) và thỉnh thoảng được gọi là Cách mạng tháng Ba, là một trong hai cuộc cách mạng đã diễn ra trong nước Nga trong năm 1917. Là cuộc cách mạng lật đổ chế độ quân chủ chuyên chế của Nga hoàng Nikolai và vương triều Romanov trị vì hơn 300 năm ở nước Nga.

Những sự kiện của cuộc cách mạng đã diễn ra trong và gần Petrograd (hiện nay - Saint Petersburg), sau là thủ đô của Nga, nơi tồn tại lâu đời sự bất mãn với nền quân chủ đã bùng nổ thành những cuộc biểu tình rộng lớn chống lại chế độ phân phối lương thực vào ngày 23 tháng 2 Lịch Julian (tức ngày 8 tháng 3). Những hoạt động cách mạng đã kéo dài khoảng 8 ngày, bao gồm những đám đông biểu tình và bạo lực vũ trang đã đụng độ với cảnh sát và hiến binh, những lực lượng trung thành cuối cùng của nền quân chủ Nga. Vào ngày 12 tháng 3 lực lượng quân đội phản loạn Nga đã đứng về phe những nhà cách mạng. Ba ngày sau Sa hoàng Nicholas II thoái vị, kết thúc sự thống trị triều Romanov và Đế chế Nga. Chính phủ lâm thời của Vương công Geogry Lvov đã thay thế Hội đồng bộ trưởng Nga.

Cuộc cách mạng dường như nổ ra mà không có lãnh đạo thực sự hoặc kế hoạch chính thức. Một số vấn đề xã hội và kinh tế của Nga đã trở nên tệ hơn, những thứ đã trở nên trầm trọng hơn sau khi bắt đầu Thế chiến I trong năm 1914. Đơn vị đồn trú của thành phố gồm những binh lính bất mãn đã gia nhập những người chống chính phủ vì bánh mì, chủ yếu là phụ nữ xếp hàng chờ lấy bánh mì miễn phí, và công nhân công nghiệp đình công biểu tình trên đường. Nhiều binh lính đào ngũ,

thành phố rơi vào tình trạng hỗn loạn dẫn tới sự lật đổ Sa hoàng. Trên 1300 người đã bị chết trong suốt những cuộc biểu tình tháng 3 năm 1917. Chế độ Sa hoàng đã sụp đổ dưới gánh nặng của Chiến tranh thế giới thứ I. Điều này mở đường cho những người Bolshevik chiếm chính quyền bằng cuộc Cách mạng Tháng Mười.

a. Nguyên nhân

Một số nhân tố đã góp phần tới Cách mạng tháng Hai bao gồm ngắn và dài hạn. Những nhà sử học bắt đầu trên những nguyên nhân chính mà đã góp phần dẫn tới cuộc cách mạng. Những nhà sử học tự do nhấn mạnh sự hỗn loạn đã gây nên cuộc đấu tranh, trong khi những người theo chủ nghĩa Marx nhấn mạnh sự không tránh khỏi được sự thay đổi. Alexander Rabinowitch tóm tắt những nguyên nhân dài hạn và ngắn hạn:

"Cuộc cách mạng tháng Hai 1917...đã nảy sinh từ chính trị và kinh tế trước thời chiến không thể tránh được, công nghệ kém phát triển, và nền tảng xã hội chia cắt, gắn liền với quản lý yếu kém của nỗ lực chiến tranh, tiếp tục quân sự thất bại, nền kinh tế quốc nội sụp đổ và những tai tiếng khác thường xung quanh nền quân chủ "

b. Diễn biến

Đảng Bolshevik do Vladimir Ilyich Lenin lãnh đạo nhân thời cơ đó đã tổ chức những cuộc biểu tình lớn chống chiến tranh và bãi công tập thể. Ngày 9 tháng 1 năm 1917 (22 tháng 1 theo Công Lịch), trong lễ kỷ niệm "Ngày chủ nhật đẫm máu" ở Petrograd đã xảy ra một cuộc biểu tình lớn chống chiến tranh. Cuộc biểu tình lan rộng sang Moskva, Baku và nhiều thành phố khác.

Phong trào cách mạng sôi nổi nhất là ở thành phố Petrograd. Ngày 18 tháng 2 (3 tháng 3 theo Công Lịch), 30.000 công nhân đình công và ngày này trở thành ngày mở đầu cho Cách mạng tháng Hai. Ngày 23 tháng 2 (8 tháng 3) nhân Ngày Quốc tế

Phụ nữ, 90.000 nữ công nhân của 50 xí nghiệp ở Petrograd tham gia biểu tình chống chiến tranh. Cuộc bãi công nhanh chóng chuyển sang tổng bãi công chính trị. Ngày 24 tháng 2 bãi công lan rộng khắp thành phố, lôi cuốn 20 vạn công nhân tham gia.

Ngày 25 tháng 2 (10 tháng 3), đảng Bolshevik quyết định chuyển sang tổng bãi công chính trị toàn thành phố và các cuộc xung đột giữa những người biểu tình và cảnh sát đã diễn ra. Ngày 26 tháng 2 (11 tháng 3), theo lời kêu gọi của đảng Bolshevik, công nhân chuyển từ tổng bãi công chính trị sang khởi nghĩa vũ trang bằng cách tước vũ khí của cảnh sát. Công nhân còn kêu gọi binh lính đứng về cách mạng lật đổ Nga hoàng. Đến buổi chiều, nhiều nơi quân đội đã đứng về phía nhân dân, nổ súng bắn vào cảnh sát.

Ngày 27 tháng 2 (12 tháng 3), cuộc khởi nghĩa lan ra khắp thành phố. Triều đình Nga hoàng phải huy động 60.000 binh lính từ mặt trận trở về đàn áp phong trào tuy nhiên binh lính được nhân dân vận động đã bắn vào cảnh sát, bắt các bộ trưởng và tướng của Sa hoàng. Sa hoàng Nikolai II thoái vị và đế quốc Nga cáo chung (1917).

c. Kết quả

Trong thời gian khởi nghĩa, theo lời kêu gọi của đảng Bolshevik, công nhân và binh lính đã tiến hành thành lập các Soviet đại biểu cho mình. Chiều ngày 27 tháng 2, hội nghị các Soviet toàn Petrograd đã họp và bầu ra lãnh đạo thống nhất Soviet đại biểu công nhân và binh lính Petrograd. Ngay sau khi đế quốc Nga cáo chung, Soviet đại biểu công nhân và binh lính Petrograd đã đứng ra điều hành mọi công việc của nhà nước. Phái Menshevik đang chiếm đa số trong các Soviet, đặc biệt là Soviet Petrograd và các đảng phái khác như đảng Xã hội Cách mạng quyết định thành lập chính quyền trung ương. Ngày 2 tháng 3 (15-3), chính phủ lâm thời được

thành lập do huân tước Georgy Lvov làm thủ tướng. Chế độ Nga Hoàng sụp đổ, nước Nga xuất hiện chính phủ lâm thời và các Soviet bao gồm đại biểu công nhân và binh lính. Người Bolshevik gọi chính phủ lâm thời là chính phủ tư sản tuy nhiên chính phủ này do các đảng cánh tả như Menshevik, Xã hội Cách mạng hợp tác với các đảng cánh hữu theo các ý thức hệ khác như chủ nghĩa tự do, chủ nghĩa lập hiến thành lập nên.

Theo những người Bolshevik, cách mạng Tháng Hai về tính chất là cuộc cách mạng dân chủ tư sản kiểu mới vì lãnh đạo cuộc cách mạng là giai cấp vô sản và hướng đi lên của cuộc cách mạng là xây dựng chế độ xã hội chủ nghĩa chứ không phải chế độ tư bản chủ nghĩa. Từ cuộc cách mạng này có hai chính quyền được thành lập là chính phủ tư sản lâm thời và chính quyền Soviet. Tuy lúc này phái Menshevik đang chiếm đa số trong các Soviet còn người Bolshevik chỉ là thiểu số, nhưng tương quan sẽ nhanh chóng thay đổi khi quần chúng ngày càng quay sang ủng hộ những người Bolshevik. Cuộc cách mạng tháng hai đã lật đổ chế độ phong kiến, tạo điều kiện cho người Bolshevik chiếm chính quyền bằng cuộc Cách mạng Tháng Mười.

Cách mạng tháng Mười Nga

a. Hoàn cảnh, diễn biến

- Sau cách mạng dân chủ tư sản tháng Hai 1917, ở Nga tồn tại tình trạng hai chính quyền song song, một bên là Chính phủ lâm thời tư sản và một bên là Xô-viết các đại biểu công nhân và binh sĩ, đứng đầu là Xô-viết Pê-tơ-rô-grát. Trước tình hình đó, V.I.Lênin và Đảng Bôn-sê-vích đã xác định cách mạng Nga là chuyển từ cách mạng dân chủ tư sản sang cách mạng xã hội chủ nghĩa.

- Tháng 4-1917, V.I.Lênin về nước để trực tiếp lãnh đạo cách mạng Nga.

- Đêm 24-10-1917 theo lịch cũ nước Nga (tức đêm 6-11-1917), khởi nghĩa vũ trang nổ ra ở Thủ đô Pê-tơ-rô-grát.

- Ngày 25-10-1917 theo lịch cũ nước Nga (tức ngày 7-11-1917), các lực lượng khởi nghĩa đã làm chủ tình hình ở Thủ đô Pê-tơ-rô-grát, trừ Cung điện Mùa Đông và một vài nơi. Tới 2 giờ 10 phút, rạng sáng 26-10-1917, Cung điện Mùa Đông được giải phóng, các bộ trưởng trong Chính phủ lâm thời bị bắt giữ. Cuộc khởi nghĩa vũ trang tại Pê-tơ-rô-grát kết thúc thắng lợi.

- Ngày 25-10-1917 theo lịch cũ nước Nga (tức ngày 7-11-1917) đã được ghi vào lịch sử là ngày thắng lợi của Cách mạng xã hội chủ nghĩa Tháng Mười vĩ đại.

b. Ý nghĩa lịch sử và thời đại

- Cách mạng Tháng Mười Nga là một trong những sự kiện vĩ đại nhất của thế kỷ XX, đánh dấu một mốc mới trong lịch sử phát triển của nhân loại. Nó đã xóa bỏ các giai cấp bóc lột, tư sản, địa chủ và chế độ người bóc lột người, đưa giai cấp vô sản bị áp bức, bóc lột nặng nề thành giai cấp đứng đầu và làm chủ xã hội; giải phóng nhân dân lao động, đưa người lao động từ thân phận nô lệ trở thành chủ nhân của đất nước.

- Cách mạng Tháng Mười Nga thành công đã dẫn tới sự ra đời nhà nước xã hội chủ nghĩa - nhà nước chuyên chính vô sản đầu tiên trong lịch sử loài người và làm cho chủ nghĩa xã hội từ lý luận trở thành hiện thực trong đời sống chính trị thế giới. Nó báo hiệu quá trình cải tạo thế giới theo chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản đã bắt đầu.

- Cách mạng Tháng Mười Nga đã mở ra một bước ngoặt căn bản trong lịch sử loài người, từ thế giới tư bản chủ nghĩa sang thế giới xã hội chủ nghĩa, mở ra một thời đại mới - thời đại quá độ từ chủ nghĩa tư bản lên chủ nghĩa xã hội trên phạm vi toàn thế giới.

- Cách mạng Tháng Mười Nga đánh đổ chủ nghĩa đế quốc ở ngay “chính quốc”, đồng thời đánh vào hậu phương của nó là các nước thuộc địa của Nga Hoàng, mở ra thời kỳ vùng dậy không gì ngăn cản được của các dân tộc bị áp bức, giành độc lập, tự do, làm lay chuyển hậu phương rộng lớn của chủ nghĩa đế quốc thế giới.
- Cách mạng Tháng Mười Nga thành công đã cổ vũ, lôi cuốn mạnh mẽ phong trào cách mạng giải phóng dân tộc của những nước thuộc địa ở châu Á, châu Phi, châu Mỹ Latinh. Thắng lợi của phong trào cách mạng giải phóng dân tộc và cách mạng xã hội chủ nghĩa ở một loạt nước, như: Ba Lan, Bun-ga-ri, Cộng hòa Dân chủ Đức, Hung-ga-ri, Tiệp Khắc, An-ba-ni, Mông Cổ, Triều Tiên, Cu Ba và Việt Nam đã tạo nên những tiền đề thực tế cho sự ra đời của một hệ thống xã hội mà trước đó chưa từng tồn tại trong lịch sử và chỉ một thời gian ngắn sau khi ra đời – hệ thống các nước xã hội chủ nghĩa đã đóng vai trò chi phối với nhiều quá trình quan trọng của thế giới hiện đại.
- Cách mạng Tháng Mười Nga có ý nghĩa lịch sử và tính chất quốc tế vô cùng sâu rộng; không một cuộc cách mạng nào trong thời đại ngày nay lại không chịu ảnh hưởng sâu xa của Cách mạng Tháng Mười. Nó cho thấy: trong thời đại ngày nay, sự kết hợp tất yếu và tự nhiên giữa cuộc đấu tranh vì dân chủ và cuộc đấu tranh vì chủ nghĩa xã hội, giữa dân chủ và chủ nghĩa xã hội chẳng những là mục tiêu mà còn là động lực mạnh mẽ thúc đẩy tiến bộ xã hội, đưa xã hội loài người tới tự do, công bằng, bình đẳng và văn minh.

So sánh cách mạng tháng 2 và tháng 10 Nga

Mời các em tham khảo mẫu lập bảng so sánh cách mạng tháng 2 và tháng 10 Nga được chúng tôi gợi ý chi tiết dưới đây:

Tiêu chí so sánh	Cách mạng tháng 2	Cách mạng tháng 10
Mục tiêu	Cuộc cách mạng dân chủ tư sản với mục tiêu lật đổ chế độ Nga hoàng của đảng bôn-sê-vích (đại diện cho các tầng lớp nhân dân lao động) và giai cấp tư sản.	Cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa với mục tiêu lật đổ chính phủ lâm thời tư sản của đảng Bôn-sê-vích nhằm giành chính quyền từ tay chính phủ lâm thời chỉ lo theo đuổi chiến tranh đế quốc, ko

		quan tâm tới quần chúng nhân dân.
Lãnh đạo	Ban đầu là giai cấp Vô sản, sau đó quyền lực rơi vào tay giai cấp Tư sản.v	Giai cấp vô sản thông qua chính đảng là Đảng Bôn-sê-vích và Lê-nin.
Lực lượng tham gia	Công nhân, nông dân, binh lính triều đình được giác ngộ đã ngả về phía quần chúng, dưới sự lãnh đạo của Đảng Bôn-sê-vích.	Quần chúng nhân dân gồm công nhân, nông dân. Quần chúng nhân dân gồm công nhân, nông dân.
Tính chất	Cách mạng dân chủ tư sản kiểu mới vì lãnh đạo cuộc cách mạng là giai cấp vô sản và hướng đi lên của cuộc cách mạng là xây dựng chế độ xã hội chủ nghĩa chứ không phải chế độ tư bản chủ nghĩa.	Cách mạng xã hội chủ nghĩa.
Kết quả	Chế độ quân chủ chuyên chế bị lật đổ ở Nga, thành lập 2 chính quyền song song tồn tại, là chính phủ lâm thời tư sản và Xô viết đại biểu công nhân nông dân binh lính, thành lập nhà nước cộng hòa dân chủ.	Lật đổ chính phủ lâm thời tư sản, xây dựng chính quyền Xô viết, giành hoà bình, ruộng đất, tự do,... cho các tầng lớp nhân dân.